

Latw pēfchu Awīšs.

56. gadagahjums.

Nr. 6.

Trešdeenā, 9. (21.) Februar.

1877.

Mēdakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Lutringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedīcija Besthorn f. (Mēber) grahamtu bohde Jelgawā.

Rādītājs: Sīras. Rībrus. Perama mašīne. Par latw rektinumeem. Par jubras tšchubstu. Wisjaunakās sīras. 50. gadu pamabru-amata swebtki. Par Kursemes vīskalnecem. Masacka bilde. Mihkaiš Džifskera papir! Mūsika spēlš. Kurās ir tabš augstakās bubwes pakaulē? Melainīgais. Atbildas. Studināšanas.

No cēkšsemehm.

Latw. awīšchu 49. Nr. pērnā gadā no Rihzes bij sīrohts par jaunu kartupeļu sorti, kas preekšč kahdeem gadeem īf Wahzsemes apgahdata un šchē labi īsdeuwēes. Rahdā slawenā wahzu semkōpibās awīšē lasīju preekšč kahdeem gadeem ušflawēšanas sīnu par dāschahm jaunahm kartupeļu sortehm, kur ari tuhdat bij fajihšs, kur tahs katra Wahzsemē dabunamas un par kahdu tīrgu. Nekawēju kahdas tšchetras sortes apstelletēes un tahs īsprohweht. Starp šchīhm bij tee pašchi „rohšču kartupeļi“, kas 49. Nr. mineti, tee jo teizami zaur to, ka wīni ir lohti agra sorte, ar plahnu rohša mīsinu, īhsti miltoti un audselīgi. Džtri ne masak teizami, bij kahda wehla sorte, no-faukti par „mīlšu kartupeleem“ lohti audselīgi un ari ne wīfai teizamā semē wehl brangi miltoti un leeli no auguma. Tahs beidsamāhs diwi sortes „bīflwīht kartupeļi“ un „fēšču nedēlu kartupeļi“ ne-īsdewahs tā, ka to pehz wīnu wahrdeem wareja zereht, un tapehz jau ohtrā gadā tīka atmešti. Kad nu tagad tīktahī cēkšč tahm pīrmahm un labahm sortehm jau ešnu eētīzīs, ka man kahda teefa atleek, ko pats nepahrbruhfēšču, tad ari zīteem masakās datās tohs waru īsdoht, lai šchīhs teizamāhs sortes jo wairak muhšu kursēmītē īspleščahš. Deht šchīhs leetas war meldeetēes pee Gaiķu draudšes škohlotaja R. Schwanberg, — pr. Frauenburg.

Salahs mūiščas dšeedataju beedribā, kas truhkštoscha wadonā deht bij īsklihdusi, fahk atkal lohpa lasītees. Pīrmahs šapulzes bijuščas 16. un 23. Janwari; pehdeja bij štiprak apmellela nekā pīrma. Wehlam atšetoschāi beedribāi un wīnas jaunajam wadonam kreetnu fēkmi un īsweizību wīfās darīščanās. —lt—

Rihgā no lohpu aīstahwu beedribās pušes uš Ahgenkalna buhwe lohpu patwehrumu, kur flīmi un eewainoti lohpiņi tīks ahršteschānā nemti; kas nebuhs īsdeedejami, tohs līks nonahweht. Behz šchi nama ir īhpāšchi ruhpejuščahš šchehlīgas fēweešču fīrdīs.

No Rihgas. Kahdas 30 werštes no Rihgas Pabasčas krohna meščā 22. Janwar gehgereem laimejees weenu leelu, melnu lahzi noschaut, kas jau no pat rudenā tur bij šchur tur pamanihts. — Uš īšg. nedelas fīrgu tīrgus Rihgā bijušchi ušwesti kahdi 500 fīrgi, bet wīswairak darba fīrgi.

— Muhšu Kungs un Keisars ir pawehlejis, ka wīseem teem mahzēkeem no Rihgas politehnikas augstahš škohlas, kas škohlu zaurgahjušchi un ar ušflawēšanas atestahī tohp at-laišti, ir brīhw „šelta sīhmi“ nest uš krukthm.

— Par Rihgas basniztohrnu augstumu lasam, ka pehz profesora Dr. Schell mehrīščanās Pēhtera basnīzas tohrnīs ešoht no semes 399¹/₂ pehdas augstā, dom basnīzas tohrnīs 293 p. — Nehweles Olai basnīzas tohrni rehķina uš 399 pehd.

„Balt. wehstn.“ raksta, ka šchinīs deenās ešoht gaidami Rihgā un Līnaschōs diwi juhrneezības beedribās lohžekli, prohti: wīnas presidents grafs Komarowēky, un darīščanu wēdejs Waldemars; tīk jau grībeschoht pee šchīhs reises wīsu šagatawoht un noteikt, kas wajjadšīgs preekšč Dbas upes uhdenszeleem, kur grīb to grīhwu īsmēleht, kugus līkt buhweht un juhrneekus turp nemt īf Līnascheem. — Turpat lasam, ka Maskawā kandidata kungs J. Winkler šaraktstohī jaunu grahamtu Latweešcheem: fīfiku un kosmografīju.

Walmeeras zeen. mahzītājs N. Walter, ka „Nig. Zeit.“ raksta, 21. Janwar šwehtījis šawus 25. gadu amata šwehtkus. Škohlotaji un pīlšeha kreisškohlas škohleni wīnu jau rīhta agrumā ar dšeesmu škanahm mohdināja un eepreezināja; tad Matīšču zeen. mahzītājs Moltrecht tureja rīhta deewahrdus un prahwesta tehws Jungmeister apšweizīnāja ar fīrņīgeem wahrdeem. Walter mahzītājs atbildeja ar tīk pat fīrņīgeem wahrdeem, pateizahs ari par tahm mīhleštības dahwanahm, ar ko amata brahī to šchāi gohda deenā bij eepreezinājušchi. Nu de-wahs škohlasīstabā, kur pehz nodšeedatas dšeesmas prahwesta tehws mīhļus wahrdus Latweešču walodā uš šanahkūšcheem runāja. Pīlšeha draudšes pēhrmīnders Neumann zītu wahrdā mīhlotam draudšes ganam pašneedsa par peemīnu fudraba bīkeri. Škohlotājs Uhdre Walmeeras fīrsp. škohlotāju wahrdā īsfazīja šawas pateizības par wīsu to mīhleštību un ruhpiņu, ar kahdu Walter mahzītājs par škohlasleetu ruhpejees, tā ka no tahm 2 škohlahm, ko wīnāsch atnahkdams atradis, tagad ir zeh-luschahs 11 un wīfā šwehtībā šrahda. Mahzītāja mūišchā bij leels pulks draudšes lohžekli un draugu šapulzejuščhees un galde bij apkrauts ar dāschdāschadahm šchīnkībahm; wareja redseht, zīk lohti daudšas fīrdīs uš tam nefuščahš, kahdu preeku parah-dīht. Mīhlā lohpu maltītē treji galdi šanehma šwehtku weesus un 19 telegrafa apšweizīnāšanas rahdīja, ka draugu fīrdīs tahlu jo tahlu šcho deenu peemīneja. Tā tad ari šchi deenīna bij un paš-līks par peemīnu un leezību, zīk fīrņīgi Walmeeras draudse šawu mīhlu ganu un mahzītāju zeenu un mīhlo.

Zgannu semé pee sirgu flaitišchanas atrada pawifam 54,206 sirgus, no teem bij pee 20 tuhšt. derigi preefšch armijas waijadšibahm. Zgannu semé ir eerikteti 106 sirgu nemšchanas kantont.

Behterburgā tagad pee jenata eezeltas augstas teefas preefšchā stahw kahdi 20 jaunekli, kas ir noseeguschees 6. Dezember pee Kasanškas basnijas laudis us nemeeru usmušinadami un polizejai pretestibu rahdidami. Noseedšneeki un tāpat leels pulks leezineeku nahš smalkā isklauschinaschanā. 25. Janwar tika tas spreedums preefšchā lasihts: 5 saude wišas kahrtas rektēs un nahšpee zeetumneeku darbeem kalna raktuwās waj zeetokšnōs us 10 lihdi 15 gadi, 13 us Sibiriju nodsenami, 3 nahš swabadibā.

— Keelfiršs Nikolais, deenwidus armijas kara wadonis ir jau gohds Deewam atkal pee pilnas wefelibas un 25. Janwar nobrauzā us Odesu, kur daščas deenas grib palikt.

No ahršemehm.

Par Wahzsemes naudasprintscheem lasam, ka pee beidšamahs nodohšchanu klafeereschanas weens ir eeliktis tai 75. fchlinā, prohti fabrikants Krups, tas malša ikgadus krohnam nodohšchanas 84 tuhšt. fudraba mahrfu (pee 35 tuhšt. rubl.). Behz tam nahš weens ar 70 tuhšt., tad 2 ar 60 tuhšt. un tā ar weenu us leiju.

No Londones rakšta, ka nefenejs Serbeefschu wadons, generalis Tschernajews, tagad miht Englantē, wišch tur ir weenu namu us 6 mehnefchi ihrejis un tā tad gan kara dohmas ir pee naglos pašahris. Wina familija ari us Englanti noreišojusi.

No Konstantinopoles. Wahzsemes weetneeks Konstantinopolē pa konferenzenz laiku bij Sultanam preefšchā lizis, ka kristigeem Kananas semé un Sibrija tohy daudš pahri darihts. Sultans nu ir tagad Wahzsemei lizis atbildeht, ka wišch gahwo tur par meeru. Tomehr ir zaur telegrafu us to zeetako usdewis Jerusalemes gubernatoram, lai gahda, ka no turenēs nenahš nekahdas fuhdšibas.

Turzijas leelwesirs Midat Pašcha it negaidohi no amata atlaihts un is walštrohbeschahm israidihts. Wina weetā ir Edem Pašcha par leelwesiru iswehlehts un tuhliit ari jau islaidis zirkulehr-rakstu pee wišahm leelwaldibahm, kur issaka, ka Turki dohmajohi isturetees un ko dariht us konferenzenz nosajijumeem. Rakšta garuma deht ne-eespehjam par winu tē ko smohi. Daudšina, ka Midat Pašcha, ko ihsti par Turzijas tagadejas politikas dwehfeli faukt war, tapehž efoht til peepefchi kritis, ka gribejis Sultanu no trohna nosweest un wezo atkal eezelt, — tatschu newar peerahdiht, ka teefcham tā. Meera derefchanas ar Montenegreescheem un Serbeefscheem nemas wehl ne-eet us preefšchu.

R. S—s.

No Turkeem. Ta leelaka leeta, par ko tagad pa malu malahm runa, ir tas peepefchais notikums, kur lihdišchinigais Turku leelwesirs Midats, kam wiša wara bij rohkās, ir no amata nosweests un kà noseedšneeks is Turku semes rohbeschahm padšihts. Ta nu ir atkal jauna leeziba, us zil nedrohšchahm kahjahm wiša Turku waldbas dšihwe stahw; ko wakarā wehl neweens prahtā nenehma, tas rihtā jau bij notizis. Tas derehs par mahzibu daščam lihdišchinigam Turku draugam, lai reds, zil war Turku dšihwei uftizeht. Wiša ta leeta, kapehž leelwesirs Midat Pašcha ir atmehts, gan ne-ışnahšs gaismā, bet tomehr pilnam apfleht to ari newarehs. Sultans to isfludi-

naja, fajidams, ka leelwesirs efoht fajzis pretim dariht jaunajeem walšis likumeem un ari Sultana teefšbas aiskahris. Bet ko wišch ihsti darijis, netohp teiktis. Waj wišch par daudš us Jaun-Turku puši sitees, waj paklusu gudrojis, kà tagadejo Sultanu nosweest un atstahdito Sultanu Muradu atkal atpakat zelt par Sultanu? Ta leeta ir gan deewsgan brihnischa. Midats tā fakohi tas tehws no wišem teem jaunajeem walšis likumeem, ar ko gribeja Turkus aplaimohi un wišch pats nu ir tas pirmais, kas zaur scheem likumeem nelaimē kriht. Jo Sultans winu padšihdams atfauzahs us weenu paragrafu tais likums, ka Sultanam ir ta taišniba, katreu par rohbeschu padšiht, ja israhdahs, ka wišch pret walšis labklahšchanu ko dara. Midatam, kà jau wišwarenajam, bij daudš eenaidneeku; tee gluhneja us winu. Sultans ir bailigs no dabas un drihs eebaidejams; 3 ministeri, stary teem ari Sultana schwagers tam peeneja to sinu, ka Midats nebihstahs wairs pašcha Sultana un peerahdija to ar daščahm rakstu leezibahm. Naktswidū Sultana pili klusu norunaja, kas darams. No rihta agri Sultans fauzā us pili leelwesiru un zitus ministerus. Keelwesirs neko nesinadams atbrauzā, bet til ko eegahja pili, tē Sultana adjutans to weda fahnu istabā, tam pasludinaja, ka wišch ir atlihts no amata, atrehma winam walšissehgehi un pa ohtrahm durwihm fulaini to noweda us fugi, kas jau juhrmali gaidija. Saka, ka winam noprašihts, waj grib liktees teefatees, jeb liktees padšihtees. Midats gribeja labak eet. Wehl tam eedewa 500 mahrz. sterl. zela naudas; fugis peectureja brihdi pee wina pils, kur saldati jau stahweja wisapkahrt, ahtrumā tur nu atfweizinjahs no feewas, kas skaidri pamira ais peepefchas behdu wehštis, un brauzā nu ar fugi prohjam lihdi Italias kraštam, kur Brindisi tika malā iskrauts, lai nu eet, kur grib. Agrakōs laikōs Sultani mehdsā zitadi sawus ministerus nokratitees; aissuhitija ar 2 pilsfulaincem bes kahda wahrda „falo silda fchnohriti“; ta bij ta sime, ka apdahwinatam jashkirahs tuhđal no pasaulēs, lai tad nu pats darahs galu, kà tam wisweeglaki leekahs, waj pakarahs, waj ahderes pahrgreeschahs. Schinis laikōs rajahs daudš mas preefšch pasaulēs no tahdahm flepkawibahm un tapehž tad padšina sawu pirmo fulaini, no kura wehl nezil deenas agrak Sultans bij fajjis, ka bes wina nespehji waldiht. Us kahdu puši waldbichana tagad greešfees, wehl nau noredsams.

— Kahda Frantschu awise saka par Turku leetu tā: Giropas leelwalstihm nemas newarjag steigtees ar Turku leetu, lai til tai atwehl wehl kahdu ihšu laizinu un drihs Turku walšis pati no femis fagahšfees. Kur wiša waldbichanas dšihwe bes mitefchanas swahrstahs kalnā un leijā, tur ta newar ilgi wairs par kahrtibas fargu buht. Dee eefšchiki trumi winu drihs buhs apehdufchi.

— Englantes kehninene sawu nupat fanahkufcho parlamentu usrunadama peemineja Turku leetu ar schahdeem wahrdeem: „Mans nodohms ir hijis, par meeru Giropā gahdaht un tais zaur nemeeru istrauzetās Turku semēs labaku waldbu peeredscht, ari Turku semes rohbeschus ne-aisteekoht. Tohs no manis un maneem draugu-waldineekeem preefšchā liktus padohmus Turki nau gan peenehmufchi, bet tomehr ta konferenze ir parahdijusi, ka Giropas leelwalstis ir pilnam weenis prahtis, un tam buhs saws swars us Turku waldbichanu. Pameera laiks ar Serbiju un Montenegro wehl nau notezejis un zeru, ka tur

tiks gohda meers noflehgt. Es paleeku arween pilnâ weenprah-tibâ ar ziteem waldineekeem."

Serbijas sirts Milans 8. Februar pee rewijas fazija, ka zeribas us meeru nebuht ne-efoht tik drohschas, tapehz winsch fawas regimentes suhtischoht preeksch tehwsemes apfarga-fchanas us rohbeschu. — Turku waldischanas schinis deenas wiastipraf us to ruhpejabs, ka waretu Austriju par draugu sew peedabuht. Sultans apdahwinajis Austrijas weetneeku, grafu Zichy, preeksch wina aisbraufschanas ar sawu augstako gohda-sihmi un pehz tam wehl suhtija sawu sekretreeri ar dahrgahm presentehm pee Austrijas keisara us Wibni, gribedams tam sawu mihtu sirdi apleezinabt. 1. Merz tuwojabs un ja lihds tam ar Serbiju un Montenegro nebuhtu meers saderehts, tad jau kara eerohfchu darbs atkal sahffees un tur tad weegli tas azumir-llis war peenahft, fur ziti metabs pulkâ; pahri dariht teem masajeem, to jau ne-atlaus. Turkos dauds weetâs ir atkal waras darbi pret kristigeem isdariti; ta ka daudsi waj nu grib behgt pahr rohbeschu, jeb zeltees kahjâs. Bez-Turki atkal stipri ruhgt pret teem jaunajeem litumeem, kas kristigeem fohla tah-das pat teesibas.

Riharus sajanzabs ar uhdeni, kad wianu eejanz sehwe-lschbumâ, leek deenu un nakti stahweht un kad labi ar uhdeni isjanz.

Perama maschine. Kahds Amerikanets ir isgudrojis weenu peramo maschini, kas esohht ta pahrafa par wisahm schini nodala. Maschine esohht ta eerikteta, ka 20 behrni us reisi tur war schagaru dabuht. Behrkama ta maschine wehl ne-efoht, jo meisters pats to wehl griboht labi isprohweht pee saweem pa-scha 12 behrneem.

Par laika rehkinumeem. Kahds awischi draugs mums fuhdsahs par kalendereem, ka newarohht pehz wineem nemas sawu pulksteni norikteht. Mesinu, zil taisns fuhdsetajs wina pulkstenis ir, bet no Selgawas kalendereem un ari dascheem zi-teem to sinu, ka tee aprehkinumi par faules lehkschanu un no-eeschanu un deenas garumu ir no pratejeem us matu aprehkinati. Warbuht wisi lasitaji wehl nesin, ka tur ir wehl sawa eewehro-jama leeta, kadeht muhsu pulksteni newar sapaseht ar faules pulksteni. Muhsu semes lohde ap sawu asi stahw eeschliht pret sawu zelu, kahdu ta ap fauli mehro; ta neteek weenada lihniâ us preekschu. Zaur to tas nahf, ka tas laiks no weenas faules pusstundas lihds ohtrai, fur ta atkal no muhsu dsihwo-lla stahw tai pascha wakareja deenwidus lihniâ, nau zaur wifu gadu weenads, bet ir drihs garaks, drihs ihfaks; ta starpiba gan nau leela, bet ir. Muhsu seenas- un kabatu pulksteni scho neweenadibu nespehj lihds istezeht, teem ir jatef arweenu wee-nadi us preekschu. Kabatas pulkstens rahda 12, pet faule ir jau pahri sawai deenwidus lihniâ jeb wehl nau klahf, tapehz ka preeksch muhsu pulksteneem ir noriktehts wispahf weens fa-wads, weenlihdsigs laika rehkinums, fo sauz par to widejo laiku, turpretim to, fo faules pulkstens rahda, to ihsto. Lai to starpibu islihdina, wajaga katru deenu daschas minutes waj klahf peefaitiht waj nowillt. Wahzu kalenderos schee ta faul-tee laika islihdinajumi (eet lihds 16 min. schurp un turp) ir pee katras deenas usfihmeti, Latw. kalenderos tee ka raibuma deht truhft un stahw tik tas widejais laiks, pehz tahda wispahf rehkina. To eewehrojohht tad nebrishnees, kad reds, ka pehz kalendera nei pawafara nei rudens eesahlumâ faule nei uslez us

matu pulkst. 6., nei no-see 6.; preekschpusdeenas laiks un pehz-pusdeenas laiks kalenderi nau no weenada garuma, no kahda tam pehz faules pulkstena wajaga buht.

Par juhras tschuhfsku. Jau no feneem laikeem tohp par juhras tschuhfskahn runahfs, if pa laikam ir tahdi gadiju-schees, kas fazijabs schahdu juhras swehru redsejuschi, bet to-mehr teem negribeja un negrib tizeht. Juhras tschuhfskas eeska-tija tik par pasakahn. Tagad nu ir atkal kahds Englantes fu-gis, kas ap pasauli brauza, us Englanti atpafal brauzis un kap-teine lihds ar wiseem saweem matroscheem ar swehrestu ir apleezi-najusch, ka wini wisi ar sawahm azihm scho milsu swehru redse-jusch un it skaidri dabujusch aplubtoht. 8. Juli 1875. gada kahdas 4 juhdeses no Brasiliyas krascheem kugineeki pamanija da-schus mehms plekus us uhdens un widu gaischu stabu pee 30 pehdas augstu. Ed peepefschi stabs noschlafschkedams eegah-fahs wilnos un ohtrs stabs atkal iszehlahs. Drihs ar kihkeri redseja, ka ta bij milsu tschuhfska, kas bij ap walswi aptinu-fees, galwas gals bij pee 30 pehdas un tikpat garsch astes gals. Zaur scho warenu zihnischanohs wiss juhras apgabals wahri-jabs un putoja ka wahrosch katls. Beidsoht walswis likahs no-schnaughta un wiss pasuda juhras dibenâ, fur gan tschuhfska sawu medijumu aprija. Kapteinis tafseere scho tschuhfsku us 170 pehdu garuma un pee 8 pehdas wisapfahrt resnumâ; rih-ke tai bij arweenu wala. 5 deenas wehlat kugineeki atkal schahdu swehru eerandsija; sawu galwu us kahdahm 6 asihm gaisâ issehahwis tas aismehtajabs gar kuga pakafaku. Trescho reis redseja tschuhfsku us kahdas 9 asis gaisâ isselejotees un us fugi luhfojam, it ka gribetu to apriht; kugineeki nehma wisi eeroh-fschus rohkâ, bet tschuhfska nolaidahs un pasuda juhrâ. Dabas gudrotajeem schihs sinas labad ta leeta buhs atkal janem jaunâ ismekleschanâ un schoreis teem nahkfees gruhfak atbildeht, ka wisa ta tschuhfska nau nekâs zits bijis, ka warbuht kuga mastâ bakis, ar kahdeem walswis beeschi mehds spehletees. Taisniha ir, ka weena labi prahwa tschuhfsku sorte (Hydrophis) mahjo Indijas juhrâ. Kaphez nu newaretu ari milsoni no schahdeem radijumeem atrastees? Juhras dibenâ gul warbuht wehl dascha-das radibas, kas zihweku azihm wehl nau pasihitamas.

Wisjaunafahs sinas.

Turku leeta wehl lihds 2. (14.) Zebr. neko nebij skaidrojusees; wehl nau sagaiditas tahs atbildas no zitahm leelwalsihm, fo minas ihsti nodohmajuschas tagad dariht. Pirms tahs sawas atbildas kreewusemei dohd, minas ir sawa starpa farastijuschahs un, ka dsirdam, esohht norunajuschas, ne wis pretim prahft, fo kreewija ir nodohmajusi dariht, ari nesuhtihf wifas fohpâ weenu atbildu, bet katra dohs no sawas pufes atbildu, kahdu par dohdamu eeska-tihs. — Konstantinopolâ jaunais leelwestes waldibas darbos eeslah-jis, bet jau tagad runa, ka ari minom airus ilgi rohkâs nepome-tischoht; daudsiina ka Sultans griboht sawu schwageri Mahmud Dama drihs zelt par leelwestru. Tagadejs nu wispirms ruhpejabs meerus deredams ar Serbiju un Montenegro; pehz beidsamajahm sinahm wifas tahs preekschrinas, fo Wibnâ tureja, ir ar Serbiju it gludenâ gahjuschas un grib nu schinis deenas to ihsto libkscha-nas norumu Konstantinopolâ sahft. Daudsi zere, ka buhschoht is-liht. Weena leeta, kas stipri wehl schkir, ir ta: Turks peeprafa, lai Serbija zel us Belgradas muhcreem atkal augschâ Turku flagu, fo preeksch kara ar gawijeschannu fazirra un nosweeda semâ; wehl Turks peeprafa, lai Schihdeem tur dohd weenadas teesibas ar kri-stigeem. To Serbija ne par fo negrib dariht. Englante speesch

abas pufes stipri us meeru, jo ar 17. Februar (1. Merz) pameera laiks beidsahs. —

— Pa Konstantinopoli eet deewšgan raibi, preefteru pulšs ir Sultanam pašneedšs luhššhanu, lai fauz atpafak israidito leelweštru. Ziti ari dohma, ka to ari atfal faufš apafak; mana par daudš, ka wina gudra galwina truhšt; wiafch gan mišleja šawu glahšti brandwihna eemešt, bet pee darbeem bij ihšti wihšs, kaħdu maš. —

— Leelweštrš ir dašchšs augštakšs walššamatšs zehliš krišti-guš, lai ar to šchur tur peelabinatohš.

— Bišmarka fišššs nupat wehl kaħdā weefšbas wakarā ismetiš tohš wahrduš, ka gaišs wehl ne-efohšt wiš tahdš, ka waretu fažiht, kreewufeme ne-ufnemš karu pret Turkeem.

Mupat mums ško, ka Kuršemē jau 4. aprinššs bišetneeki tohpohšt eefaukti.

Par Zehšu pilšehša mahžitaju ir išwehlehtš tagadeššs Kaunas draudšes mahžitajš G. Bierhuff. S.

50. gadu pawahrš-amata šwehtki.

Bahr dašchadeem amata šwehtkeem mušfu mihta tautas lapa ir šinas dewuši, tadeht zeru, ka zeen. laštajeem buhš mihti, ari no ņchahdeem reti peedšihwoteem ko palafiht. Iņgahjušchā gadā 12. Dezember nošwineja Wehrgales mušchā pawahrš Didrieh Seeberg farušs 50. gadu amata-šwehtkuš, uš kureem zeen. leelmahte ta mineta tehwa behrnuš, ņnohtuš, ka ari drauguš, mihti bija ušaižinajuši. Starp šwehtku dahwanahm jo eewehrojams bija weens leelš, ņudraba ņeltihtš biheriš, Behterburgā glihti ņrahdahtš, ar ņchahdu aprafštu: „Pawahram Didrieh Seeberg — no barona D. Behr Virginahlen, patežigā peeminā par 50. gadu uštizigu deeneštū, tai 12. Dezemberi 1876.“ — No ņchi bihera, kaš roħku no roħkas ar wihnu pildihtš apfahrt gahja, tapa wefelibas ušfertas šwehtku jubi-larim, tad Wehrgales zeen. lungam, un leelmahtei. Beš tam wehl bij no ž. leelmahtes pašchas roħkas gatawohštš jaušs gultas dektš un glihtš albunš ar Wehrgales ž. lungu familijas bildehm dahwinahtš. Kā Seeberg tehws ir bijišs kreetnš un uštizigš ņawā deeneštā, to apležina ņchi šwehtku deena un it ih-pašchi taš, ka ari par to ir gahdahtš, ka wiafch nu pilni-gā pah-rikumā un meerā ņawas mušcha deenas war pawadiht. Lai Deewš šwehti un uštur wežo tehwu wehl ilguš gaduš wina mišteem par jo leelu preeku! D. Koch,

Wehrgales dr. ņohlmeleters un ehrgelneekš.

Par Kuršemēš pilškalneem.

Tee rakumi ir dašchdašchadi, kā kura weeta.

Kur lautiini tahdu kalnu bija ušgahjušchi, kaš woi kaħdā upesleijā woi kaħdā klaijuma weens patš ņahweja un kalna-malaš weenā augštumā wišapfahrt, tad wini wairaf neka nepuh-lejahš apštirinaht, kā tikai tahš kalnamalaš wairaf ņahwu no-durdami un nopuzedami un to kalna wirēgalu nolihdšinadami, lai buhtu plazitiš kaħdas ehlas uštaiņiht. (Tahdi pilškalni roħ-nahš pee Dširu Wenteru mahjahm ņarj Abšupi un Dširahm, pee Strašdes, pee Alšchwangaš, pee Alšputoš mahžitaja muš-ņchāš u. ž.) Tad wehl mehđša leelus ņtabuš ņahwu ņemē ņa-đņiht gar augšcheju krašta malu. Wahrtu weeta tapa aštahša,

kur ee-eet un iņeet un pilš bija gatawa un pret teem ta laika kara eerohtšcheem deewšgan ņipra un drohšcha. Šchajamu riħku, leelu gabalu nebija. Tahš leelahš baileš bija no ņkaidraš ugunš. Ugunš tahš ņtabu ņehtāš ari beidšohšt aprijiš (tee ap-degušchee ņtabugali dašchā weeta uņeeti) un tahš piliš tahdāš iņpohštijiš. Šchee pilškalni til ne wiņi iņņkatabš kā ņeera reņ-gališ, ņahwu noliktš, kur teewgališ teefcham nogreestš.

Kur nu weztehwi tahdu kalnu newarejušchi dabuht, kam wiņas malaš jeb kraņti weenadā augštumā, prohti kaš warbuht kaħdas roħšes galā un tad winam no tahš roħšes weeglaka pee-eeņchana, tad žitu padohmu iņgudroja, prohti tam kalna wirē-galam tai malā, kaš uš tahš roħšes puši, uņkrahwa walni, ņemēš uehmufchi gan warbuht no teem ņahwaki norohņameem kraņteem. Žaur tahdu walni, kaš kā kaħdureiņ ihņaki woi tahtaki ņteepjahš ap to wirēgala lihđņenumu, ta pee-eeņchana pee pilš palikuši at-kal weenadi gruhti teem no ahra nahzejeem. Tahdi gar augšch-malu apwalnoti pilškalni roħnahš pee Sirmeleš Juzeneem (Dohbeleš kalnu galā), pee Spahrunu eņara (pee Jhleš), pee Puhreš (Kandawas kiršpehlē), pee Sabileš, pee Talfes u. ž. Pee ņcheem grahwja nemāš neroħnahš, bet walna gan.

Alkal ņawadi pilškalni ir tee, kur grahwis rakts un tahš ņemēš blakahm ņakrautas par walni. To redšam jo wairaf tahdāš iweetāš, kur ņarj leelaku, dšilaku upesleiju un kaħdahm gra-wahm gadijuņešs gelđiga pilšweeta, kaš tikai no klahteja klaijuma par grahwi bij ja-atņchkir. Kamehr pretineekš grahwi eekahpa un uš kalnu atfal puhlejahš uņkaphšt, tamehr tee eekņchejee wa-reja buktas un ņchkehpuš ņchaut un akmenuš mehtahšt, lihđš tee nahzeji apniika. Tahdas jele weenā malā apgrahwotas pilš-weetas roħnahš pee Strikeš (Salduš apr.), pee Žaunpilš, pee Lukuma, pee Walgales (Sabileš kiršp.), pee Wežpilš katolu baņnižāš (Durbes kiršp.) u. ž. Dubulti grahwji un walni re-đņami pee Waletāš pilšweetas (Alšputoš kiršp.)

Wehl jo ņipras bijuņchāš Tehrwites pilš (pee Kalnamuņchāš) Matkuleš pilš (pee Sabileš) u. ž. kur ņarj teem diwjeem grahw-jeem un walneem preekņchpilš bijuši, kaš eenaideekeem papreekņch bija ja-ufnem, pirms pee ihštahš pilš wareja peeņluht.

Kad mehš ņchahdu apštirinaņchānu apņkatameeš, tad mehš nomanam, kaħda nedrohšcha dšihwe mušfu weztehweem bijuši, kā wineem bijiš ja-apņargajahš ne til ween no kaħdeem tahleem, ņweņcheem cenahzejeem, bet ari no ņaweem kaimineem un war-buht ari tauteeņcheem. Mums teek ņahštihštš, ka pirms Wahžu brunineeki ņchē apmetuņcheeš, wežš eenaids bijiš Kuršemē ņarj Sengaleeņcheem un Kuhreem jeb Lihbeeņcheem, kaš ņenaf tureja platu juhraš malu un Wentāš apgabaluš, warbuht lihđš Kul-digu un Škrundu, — un Widšemē ņarj Latweeņcheem un Žgauneem. Taniš karōš uš tam arween iņgahja lauņchu mah-jāš ņadedņinaht, lohpuš, kaš bija ta teela manta, laupihšt, wih-ruš nolaut un ņeewāš ar behrneem aiņwešt par wehrgeem un kad waņaras laika purwoju un uhdeau deht kara žetuš lahgā newareja eet nedš kara pulkeem maiņi lihđš wešt, tad jo wairaf ņeemas laika uš karu un laupišchānu mehđša iņeet, par kalnu maš ko behdadami.

Kad mehš apluhkojam to pilšplatņchu leelumu, tad mums jabriħnahš, žiņ maņi tee lihđņenumi uš teem pilškalneem. Daņchi ņiņ maņi, ka nebuhtu ruħmeš preekņch laba ņaimneeka mahju eh-kahm. Un tadņchu taiš wežāš pili mahjoņchi ne praņti laudiš, bet lauņchu wežakee un waldneeki, tee ņaužamee ņemēš kehniini

un tee wehl faweem pawalstneekem wehlejuschi karalaitōs schē ari glahktees un tē drohfschi nolikt fawas seewas, fawus behrnus, fawus lohpus. Un zif tadfschu eeksch tahs masahs sehtas ware uschi fa-cet?! Gan pee zitas pils ir bijis pils-sehta, prohti zeems, wisapfahret ar stahwu eerakteem stabeem apstiprinahts, fur laudis peemahjoja ir meera laikōs, ir ihpafchi glabahts no kara breefmahm. Tahdas pils-sehtas ja-isschfir, no tahm peeminetahm preekschpilihm, kas bija jo zeetas. Mums jaspreefsch, ka to lauschu laba teefa ari masak bijis ne kà tagad. Tagad ta seme ihpafchi tur, fur bagatas druwas un maisēs papilnam aug, dauds wairaf zilweku ismitina ne kà toreis, fur lauki bijuschi mafi un pahretikschana wairaf no lohpeem, no siwihm, no medischanas bija jamekle. Mahjas wiszauri buhs tik retas bijuschas un wehl dauds retakas, nekà tagad Dundagas meschōs.

Un tomehr ir tais laikōs, ko zits flawe par breefmigi la-beem, fur kungu nebijis, bijuschi ari kungi, prohti tais pils tee warenee, kas tohs zitus pahrwaldijuschi un bijuschi tahs galwinaas pahr teem klausitojeem. Tas pilskalnu skaitis kursemē gandrih buhs lihdsigs tam tagadeju prahwaku muischu skaitam. Katrà kirsphele to wezo pilu rohnahs tur jo dauds, fur upes krafi un kalni dewuschi derigas weetas preefsch apstiprinafchanas. Tagadejas muischas atkal jo leelà skaità rohnahs tahdōs gabaldōs, fur augligaka seme.

Waretu dohmaht, waj Latweefchi nau zitadi fawas pilis taisijuschi, nekà zitas tautas laudis, p. pr. Lihbeefchi, Zgauni, ari atkal radineeki Leifchi, Bruhschi. Bet to lihds schim newar wis peerahdiht. Tahlakōs Zgauni semes klaijumōs gan sawadas pilswetas useet, bet tas sawadums gan no tam ween nahk, ka tahlu gluschs klaijums, un nau tahdu upes un grawas krafi.

Muhfu pilskalnu mudulis eet ari pa wifu Leifchu semi un pa Bruhscheem, fur tik senaf Latweefchu tauta mitusi.

Pilskalnu leela pufe bes nekahda ihpafcha gohda moi ar meschu apauguschi (tee tahdi jo labi sawu wezo isskatu parahda; nau aistikti no zilweku rohkahm kristigōs laikōs p. pr. Dfiru, Zaanpils, Zukuma pilskalnu) moi ari teef arti un sehti, un tad daschadi ir no-arti un tas wisur tagad zitadi isskatahs nekà weztehwu laikà. Arumu atrohnam p. pr. us Behzeres, Saldus, Puhres, Kandawas, Waletas u. z. pilskalneem.

Atkal pee ziteem redsam, ka pehznahkami weztehwu mahjweetu swehtà peeminà turedami tur pat ir zehlfuschi moi kristigas basnizas moi kristigas kapsehtas (p. pr. Behzeres, Striku, Lafchas, Wezpils pilskalnos kap., — un Alisputes pilsehta basniza gan ari us pilskalna). Wj tahdu wihfi tagad zaur kristigu tizibu wezas karaweetas palikuschas moi dsihweem moi miruscheem par meera weetahm.

(Wj preefschu beigums.)

Mafaela bilde.

Italià preefsch wairaf fimts gadeem kahds wezs deewabijigs weentulis dsihwoja sawà klufà buhdinà, mescha apauguschà klints schkehlumà. Pehz daschahm grubtahm pahrbaudischanahm un muishcha zeefchanahm winsch few scho meera weetiinu bij usmeklejees, lai schē fawas beidsamas deenas waretu netrauzehs pawadiht. Bet zilweki winu ari schē usmekleja dehl wina gudribas un deewabijaschanas un neweens ari ne-aifgahja

no wina bes eepreezinafchanas, bes laba padohma. Wisi, kas to pasina, winu mihleja un gohdaja. — Lai gan winsch wisai pafaules draudsihai bij atfazijees, tad tomehr wina sirdi dega mihlestiba un winsch mehdsfa faziht: „Man schē weentulibà wehl ir diwi mihli behrni, weens runa un ohts ir mehms.“

— Birmais bija Marija, kahda netahla bagata wihnadahfneeka meitina, kas ari firmgalwi lohti mihleja, un zaur meschu daudsreis par sinamu tazinu attezeja, deewbijigo tehwu apmekleht un kahdu brihtinu tur pee wina klufumà pawadiht. — Mehmais behrns bija skaitis, leels ohsols tuwu pee wina buhdinas, ar faweem plateem sareem tas buhdinu apehnoja. Kà winsch par ta weena behrna tehreschanu preezajahs, tam daschu derigu mahzibu tai jaunà firninà eekafidams, tà ari ar ufzihtibu sawu skaitis ohsoli kohpa, to daudsreis faufà wafaras laikà apleedams, un ehdinaja un fargaja tohs putninus, kas tanis kiplōs sarōs sawas ligsdinas taisija. „Sato joprohjam mana stalta meitina!“ tà winsch kohku mihli apkamps daudsreis fazija. „Es saprohtu it labi tawu lapu ischabefchanu un tewi fargafschu, lihds reis manu kapu apehnofi.“

Pehz nezeretas garas un zeetas seemas, kas kalnus ar dsiku sneegu bij apsegufe, us reis eestahjahs filts laik, kas sneegu kausedams neredsoht ahtri pahrpulhdinaja wifas upites, kas is kalneem leijas gahdamahs tanis leelas uhdens breefmas padarija. „Wj muhsu nabaga weentulis.“ Marijina fazija kahdu rihtu us sawu tehwu, „mehs winu gan wairs ueredsefim! — no muhsu wihna kalneem wareju redseht, ka pluhdi aifwehlahs us wina leijas pusi, gahsahs putodami un zeldamees lihds kohku sareem.“ Marijina raudaja un luhdsfa tehwu, lai firmgalwim palihgà steidsotees! — bet tas nebija eefpehjams, jeb ari jau par wehlu, jo pehz zilweku dohmahm pluhdi jau gan bij fen wina buhdinu aprijuschi. — — —

Bet weentulis bij glahbts — newis zaur zilweku rohkahm, bet zaur fawas mehmahs meitas rohkahm, ta wina drohfschi tu-teja wirs dsikeem pluhdeem. Uhdeneem tuwojotees firmgalwis bij us fawas buhdinas juntu behdfs un kad ari ar to nepeetika, tad bij kurlaja kohka sarōs glahbees, kuru uhdeni spehks nespehja apgahst. Trihs deenas pagahja, eekam uhdens notezeja. Trihs deenas ari firmgalwim bij japawada kohka sarōs ar kahdu gabalinu faufas maisēs, ko ahtrumà behgdams bij lihdsparchmes. Bes spehka un gluschi noguris winsch zetortahs deenas rihtà lehnam no kohka norahpees tuhdat pakrita un dohmaja, ka wina stundina jau atnahlfufe. Bet mihlais Deews tam wehl sawu engeli fuhfija par glahbeju. Masa Marijina nebija warejufe meeru atrast, eekams nahja par ismirkuscho mescha tazinu us weentula buhdinu raudsiht, kà tam klahjahs. Lai gan tehws bija fazijis, „mehs winu neredsefim“, tad tomehr schi zeribas pilna wehl kurwitti ar daschadahm apspirdsinafchanahm bij lihdsi panehmufees un firmgalwi wehl dsihwu atradufe, pee wina semē nometufees ar sawahm rohzinahm to apkampa. Weentulis dsili sirdi kustinahts, tik ko atspirdsees, fir-nigi Deewam pateizibu fazija par dsihwibas ustureschanu un swehtija sawus diwus behrnus, kuras Deews par wina dsihwibas usturefajeem bij ifredsejis, un firnigà swehtà luhgschanà luhdsfa, lai Deews wineem to atmafka un winu peeminu wirs semes ilgi jo ilgi gribetu pagohdinaht. Kad jau tik tahk atspirdsis bija, ka wareja eet, tad Marijina to aifwadija us sawa tehwa namu, lihds wina buhdina klufà weetinà atkal bij satai-

fitu, fur tad pehzak atkal aigahja atpakat dšihwoht. — Gadi pastarpam aigahja, Marija usauga, tika laimigi apprezeta; firngalwis jau fen bij miris un paglabahs. Wina buhdina bij fagruwufe, flakstais ohsols tika noziršs preeksch wihna wahtem, kuras Marijas tehws nopirka preeksch fawa wihna pagraba. — „Fur nu palika firngalwja fwehtifchana, ar ko fawas diwas meitas fwehtija?“ tā jautatum. Bet dširdam tablak! Weena no schim wahtem bij ištufchota, un preeksch paschas wihna ohgu lasfichanas bij durwju preekschā iswelta, lai to no jauna waretu apstihpoht.

Kahdā jaukā rihā Marija bij nofehdufees fawā dahrsinā, durwju preekschā, fawu masako dehlinu ar karstu mahtes firdi aukledama, leelakais pee mahtes kahjahn spehlejahs. Sirdi kustinata wina raudsijahs us to leiju, fur zittahrt tas weentulis bij dšihwojis, un dohmaja pee few, ka ta fwehtiba, ko winsch tai tobrid wehlejis un no Deewa isluhdšis nu jau pilnam ar to laiku peepildijusees, ko Deews tai ar mihteem behrnieem dahwinajis. — Tē dšilās dohmās eegrimis patlaban tam dahrsinam jauneklīs garam gahja. Tas bij Rafael Sanzio wisleelakais skunstmahlderis, tas augstakais meisteris, kahds lihds schim bijis. Wina firds bij aigrahbta gudrojoh pehz bildes, kas Mariju ar to Jesus behrniu zilweku azihm lai dšihwi preekschā stahditu. Preeksch wina gara azihm ta bilde stahweja, bet wehl winsch nebij atradis padohmu, kā scho bildi wisjaukaki ismahleht un tadehl schini rihā agrumā zeeரா weens pats gudrodams. — Laipnigi Marija winu fweizinaja. — Winsch azis pazehla un mahiti ar winas behrneem eerangoh, winam nahza preekschā, ka nu ir atradis, ko jau fen bij mehlejis, un pehz ka welti gudrojis. Schē bija mahte, is kuras gihmja schkihsta, karsta mihlestiba atspihdeja. Skunstneeks firdi aigrahbts steidsahs scho jauko bildi tuhda few usfihmeht, bet tam azunirkli nekās wairak nebij pee rohkās, kā til kahds simejams rihks. Bet us ko lai sime? Tē eeranga faulē spihdam minetahs wahtes dibenu; bes kaweschanas winsch pee tahs pee-eet un us scho dibenu ahtrumā usfihme, kā Marija tur ar faweem behrnieem fehsh. Scho dibenu isuehmis winsch nef to mahjās un bes kaweschanas nu fehsh klah un til ilgi pee tahs strahda, lihds ta flawena bilde „Madonna della Sedia“ (Marija ar Jesus behrniu un maso Jahni to kristitaju ar masu kruntinu rohkās) nahza gatawa.

Rafaels mira 1520. gadā, bet wina bilde nau wis isniehuse, ta tohp wehl schodeen kā ihšs, augsti flawens meistera darbs pa-audschu pa-audschm usglabata. Medsi tē fwehtibas wahrda peepildifchanohs, kas nahzis is deewabijigas firds!

R. S.

Wihlais Ohfchtera papin!

Tu jau esi daschu netiklibu ar faweem aseem wahrdeem no muhsu dšihwes ifdsinis laukā. Kad jete tu ari gribetu reis panahktees us muhsu S. pagasta pusi, paschā Kursemes widū, S. pilsehtinam us seemela pusi. Muhsu kautini par daudš tohp mulloti un wahrdsinati no weena „brihnumu daktera.“ Sinams, kad pagastam fawa mahzita daktera newaid un to til pa aušu galeem spehj faklausinaht, tad nabadsinisch, kam flimiba peemetahs, mekle schur tur ari pee pusmahzita fawu palihgu un ir pateizigs par latru prahtigu padohminu. Bet to tu nemas newarefi dohmaht, kā schis brihnumu daktera resgalis ar lauschu beh-

dahm flaidri johkus dšen. Jau isgahjuschu pawafaru tas neh-mahs pa B. mahjahn lohpus ahstecht un pehzak ari zilwekus. Pastahstischu tew, kā winsch to dara: B. mahjās fainneeze flima. Pee tahs tas atnahk un peekohdina, lai til no Deewa pufes ne-eelaischotees ar studeereteem daktereem, ja negriboht mirt; bet winsch gan sinoht palihdseht; lai til einohht wisi peederigee no kambara ahra un pametoht winu weenu ar flimneezi. Nu durwis aisslehdšis, usfehadinajis flimneezi us fehflu un pusstohpu brandwihna rohkā turedams nometees zelšs un azis pahrgreesdams murminajis nefaprohtamus wahrbus; beidsoht 3 reis eesplahwis brandwihna butelē un nu lizis, lai fainneeze no ta eenem. Bet fainneezei wehl til daudš prahta bijis, ka schufsi kleeht pehz ziteem zilwekem, tā ka brihnumu dakteram ar kaunu bijis jamuhk prohjam us zitahm mahjahn, fur warbuht mullaku putninu satwehris. Kaiminu pagastā T. fainneezi tāpat gribejis no-ahstecht. Waj tu newaretu schim beskaunim labu sprungulu zekā eesweests, tā ka tas mitetohs ar fawu blehnoschanohs. Laudis jau tā til ko pee prahta nahk un schk apfwehrt, ka pee tahs masatahs zilweku kaites wajjaga smalkas nowehroschanas un ka to pateci zits nespehj, kā til ween gudrs, mahzihšs dakteris, kas wifu fawu muhschu us schahdu leetu nodewis, waj tur nu lai walu lauj, ka tahds wihrelis, kas pats neka no tam neproht un zita labinu til par welti apesh, wehl laudis atpakat gruhisch wezā tunšibā, eeteidams, ka wisi studeereti dakteri nau ne kam wehrtis un til kapā gruhischohht. Es nesinu, waj muhsu pagasta warenee ari tahdas leetas nenems deldeht; pee labas teefas pag. wezim pilnigi us to amats un spehks gan buhtu, bet tu fini, muhsu warenee jau newihsho ar slohtaskahru tablak staipitees, kā til gar paschu schabaku purninu. Tapehz luhdsu, nem tu scho neleestigu buhshanu ar teem puhshlotajeem, raudsitajeem un brihnumu daktereem rohkās. Warbuht tad ahtrak peetapfim pee mahziteem daktereem un kahrtigas flimneeku apkohpshanas, kahda daschōs nowadōs jau ir apghdata, bet pee mums no tam nau wehl ne jausmas. Kad us muhsu pusi brauz, tad nebrauz jel garam

Sawam krusdehlam

S. pagastā.

Tanzim.

Musika spehks.

1637. gadā Sultans Amurads IV. aplehgereja Bagdadas pilsehtu un to fawā warā dabujis, pawehleja tas neschehligs kara wadons wifus wangineekus nokaut. Kad patlaban taifjahs wina pawehli ispildiht, luhdsja kahds no wangineekeem wehl wirfneeku, lai winam atwehloht, til kahdus wahrbus wehl ar Sultanu runaht. Kad to nu Sultana preekschā weda, tad tas fazija: „Ak leelais Amurad! Neleez lihds ar mau rihā semju musika skunstei beigtees, kuras dšikumus es zihnijohs atklaht. Ne kā zilweks, bet kā skunstneeks tewi luhdsu, manu dšihwibu taupiht, lai schihš skunstes pilnibu spehtu faneegt, kuru es, ja to reis panahktu, pret wifu tawu walsti ne-atdohtu.“ Kad nu Sultans gribeja pahrlleezinatees no wina skunstes, tad winsch nehma kahdu kohkli un apdseedaja Bagdadas uswareshanu, winsch lika fawā dseefmā gan fawas firdsahpes par to ispohtitu pilsehtu, gan ari apdseedaja Amurada drohshibu pee uswareshanas. Zaur fawu skunstigu dseedaschānu winsch Sultana firdi tā palustinaja, ka schim no waigeem asaras riteja un

Tas

linu-wehrytawu-fabrikis Kengeragā

ir fawu darbu attal no jauna eefabzīs, un buhš nupat ar jauna gada eefaktumu attal wiš

linu- un pakulu-dšiju

nummuri wišlabakajās sortēs atrohdami tanī magastā, Rihgā, fungu- eelā Nr. 12, pee

John Safferberga.

„Hôtel Dorpat.“

Zaur šho zeenigai publikai štoju, ka es Rihgā, Behterb. Ahrihigā, Dširna-
wu-eelā (Mühlenstraße), starp Suworow- un Jauno-eelu Nr. 59, Wesera k.
mahjā, jaunū weefnizu „Hôtel Dorpat“ ešmu atwehriš.

Zeenigeem reisneekēem peefohlu labas istabas par it mehrenu zenu (no 50 kap.
lihdš 1 rubl. 50 kap.). Gultas ween ir dabujamas par 25 un 35 kap. gabalā.
Ari ehdeeni uš wehlešchanohs buhš dabujami. Tāpat sinamu daru, ka ta jauna
eebraufšchanasweeta „Jauna Lauwa“ pee tahš paščas weefnizās atrohdahš.

Rihgā, 2. Februar 1877.

Ar zeenišchanu

M. Swirgšding.

Sludinajums.

Titelmindeš pagasta teefa dara zaur šho sinamu, ka
ta nelatka Pahsternu-Widutu fainneela Zahna Wihstola
aštahlu mantu, tā: širguš, gobwiš, aitas, zuktas, la-
bibu, drabnas un daščadus fainneezibās eerohtiščuš
un leetas, 17. un 18. Februar 1877. g. Titelmindeš
Pahsternu-Widutu mahjās ubtrupē pret tubdal flaidru
maksu pahrdohš. Utrupē sabfkes pulstien 9. no rihta.

Titelmindeš pag. teefā, 28. Janwar 1877. 1
(Nr. 14.) Peefehd.: F. Lohne.
(S. W.) Pag. teef. štrihw.: S. Puttrich.

Pehz tam, tad par nomitrušča Saldus Wasbitēs
fainneela Matišfa Skares aštahlu mantibu konfurse
špreesta, teel no Saldus krohna pagasta wiš tee, tam
lahdas talfnas parahdu prašfchanas no ta nomitrušča.
Tā ari tee, kuri nomitrušči to parahdā buhtu, zaur šho uš-
aizinatī, 7. April f. g., kuršch par to weenigo išflehg-
šchanas terminu šhat leetā noliktš, fawas talfnas
prašfchanas šhe peemeldeht, ar to peedraudešchanu,
ka febakas peemeldešchanas netihs wairš klaufitās, bet
muhšchiga klufuzeešchana ušlitta, un ar teem, kurl no-
mitrušči to parahdā palitufši, tiks pehz likumeem
daritš.

To lai teef labi wehri!

Saldus teefas namā, 29. Janwar 1877.
(Nr. 73.) Peefšchfeh.: J. Grube.
(S. W.) Teef. štrihw.: Külve.

Wiš pee Strundas pagasta peederigi 1856. gada
dšimufši wihreešči teel no Strundas pagasta waldibās
ušajinatī, pee winaš deht refrufču eefaufšchanas li-
štes fagatawošchanas preefšch 1877. g. fawas familtjas
buhšchanas febakais libdš 1. Merz f. g. ušdoh.

Strundas teefas namā, 17. Janwar 1877. 1
(Nr. 45.) Pag. wez.: J. Ledusufukain.
(S. W.) Štrihw.: G. Ufer.

Gatawi wehrytas willana wehweru-dšijas

preefšch eefišchanas wadmali un puš-
wadmali

nupat uš ištufachu apstellešchanu fanchma un pahrdohd
par mehrenu zenu Jelgawā, leelajā eelā Nr. 14,
A. Schweifšing.

No Naudites pagasta waldibās teef zaur šho wiš
tee, tas gribeu Naudites fainneekēem uš Rihgā-
Luma leelzeka pee Aščupes Chrieku krohguš talfnu
zeka gabalu uš wairat gadeem fatališchanā un fabrtigā
uštufrešchanā zaur majafoblitšchanu ušaem, ušajinatī lai
fanahš Dohbeles teefas namā 18. Februar f. g., kur
ištuflihnas deenā klahatalā no-fažifšchanas par to dabuhš.

Naudite, 4. Februar 1877. 2
(Nr. 18.) Pag. wez.: Bergfeldta Jahnis.
(S. W.) Štrihw.: G. Schwan.

Linu un pakulu dšijas

wišs nummuršs teel pahrdohstas

B. Eugen Schnakenburg kantori
Rihgā,

leelajā pilš-eelā Nr. 1, preti jaunajai biršchal.
(Par labaku atraščhanu pee feenas redseš
šihmi ar dšiju pakahm.)

Dan Dyt Rihgā, Smilšchueelā,
B. van Dyt Rihgā, Smilšchueelā,
Claytona lokomobiles un
tušam. maščines,
Bakarada superoffatu,
un wifabās laušfainneezibās maščines un riktuš.

20. Februar 1877. g. tiks Peenawas
krohgu

„teateris“

špehštis. Pehz teatera buhš weefšbas wafars.
Eefaktums pulstien 4. pehz puadeenās.

Charlotte Frey k. — Rihgā.

Zuhgtu mihtl man fawu adreš ušdoh. Pehdigo
newaru wairš atrašt, laiſam gan kur nomitufees.
J. D.

Kad nu par pee Jeroukštes pagasta peederiga, tagad
krohna Poddumuišchā (Zitrum) dšihwodama, kalpa
Gederta Gawena mantibu parahdu deht konfurse no-
špreesta, tad teel na krohna Greenwaldeš pagasta tee-
fas wiš ušajinatī, tam lahdas likumigas pagasta pra-
šfchanas no mineta Gederta Gawena buhtu, tā ari tee,
kuri minetam Gowentū to parahdā, wišwehlakais lihdš
10. Merz 1877. g., kuršch par weenigo išflehgšchanas
terminu šchini leeta ir noliktš, ar fawahm prašfcha-
nahm un wiau peerahdišchanahm pee šchihš pagastatee-
fas peeteiktees un parahdiš aimakfahš; jo wehlat
parahdu deweji wairš netihs klaufit un ar fawahm
parahdu peeprašfchanahm newein atraiditi, bet muhš-
chiga klufuzeešchana teem tiks ušlitta un ar parahdnees-
keem pehz likumeem daritš.

Sablite, 21. Janwar 1877.
(Nr. 33.) Peefehd.: B. Pihšfneef.
(S. W.) Rakstu web.: M. Baumann.

28. Februar Jaun-Sefawas Manfraku mahjās ne-
aikes fainneezēs Rieštes Rakstowāh mantiba

uhtrupē

tiks pahrdohst, tā: gobwiš, aitas špilweni, feewe-
šchu drabnas, flawis, kumode un krehšt. 2

No Naudites pagasta waldibās teef zaur šho sinamš
daritš, ka 26. Februar f. g., pulstien 12. pušdeenā,
Pehierwādē buhdama weza magastnas liehts weenigā
ištuflišchanas terminā uš wairat ištuflišchanu tiks pah-
rdohst.

Naudite, 4. Februar 1877.
(Nr. 21.) Pag. wez.: Bergfeldta Jahnis.
(S. W.) Štrihw.: G. Schwan.

No Rundales pag. waldišchanas teef zaur šho sinamš
daritš, ka Maš-Rundales muifchā 18. Februar f. g.
širgu un daščadus istabas leetas wairat ištuflištajeem pret
lublil maščajamu naudu ubtrupē tiks pahrdohstas.

Rundales pag. namā, 3. Februar 1877.
(Nr. 142.) Pag. wez.: J. Rosmann.
(S. W.) Rakstu web.: Th. L. Bulder.

Wišpates pilšchā teel weens

šmufš nams

ar 15 kambareem, 2 kufnahm, ehrebei, šlaķeem
dabju un aplohku, no barona kunga Carl v. d.
Džen-Sacken turpat katrā biršdi pahrdohst. 3

Wilnas weefniza Jelgawā,

leelajā eelā, epretim Latw. basnizai.
Ar jaunu un labu cerktī, tā ka jau tas teem zeem-
weefkeem, kuri mani tur šchini gada latvni apweleju-
šchi, it labi pašbittams. — eemehtu es wehl katram ze-
fotajam un pilšchā ebrauzeejem par wairamam peemes-
šchanohš un atšpirdšinaschanu zaur wefeligeem, gahr-
deem ehdeeneem, tehju, kafeju, labu alinu u. z. fatrā
laitā, turpat ari ir šiltas istabas un mihtstas galtnas
dabunamas. — wiš par lehtakeem zeneem pee laipni-
gahš apdeenešchanas. — Par šilteem šlaķeem preefšch
rešneeku šrdšakeem un labeem wahgufšcheem ari ir gahr-
dabš; ruhmitga eebraufšchana ari ir deriga leeta, —
nu tā tad uš redsešchanohš. **Samuel Weinberg.**

Labi dihtstofčas
ahbolina
un
timoteja fehklas

pahrdohd par lehtakeem zeneem
Vicoy un beedris,
Jelgawā, leelajā eelā, pretim Latweefchu basnizai.
Gohdigs

jauneklis,
tam luste diščlera amatn mahjitees, war melde-
tees Jelgawā, leelajā eelā Nr. 40, pee diščliermeistera
M. Bluhm.

J. Kallmanowiza
(Westermana)
bohde, Bauftā, pahrdohd Kreemu, Patwee-
šchu un Wahju šfoklas un žitas grahmatas
par Jelgawas zenu.